

Jaargang 2 (2021) nummer 06

Vroegsignalering

Bij het ouder worden kan de gezondheid en het welzijn van mensen afnemen en daarmee de kwetsbaarheid toenemen. Mogelijk gevolg hiervan is verminderde zelfredzaamheid en toenemende zorgafhankelijkheid. Daarom is het van belang om vroegtijdig de signalen hiervan op te pakken. Met vroegopsporing kan er preventief en in een vroeg stadium zorg en ondersteuning geboden worden aan kwetsbare ouderen.

Waarom vroegsignalering?

Sommige ouderen blijven tot op hoge leeftijd fit en vitaal, andere krijgen te maken met beperkingen: lichamelijk, geestelijk, sociaal en vaak een mix daarvan. Dankzij passende activiteiten en maatregelen op het gebied van wonen, zorg en welzijn, kunnen ze vaak toch nog lang zelfstandig blijven wonen. Dan is het wel zaak die beginnende beperkingen tijdig te signaleren.

Oplettende sleutelfiguren

Oplettende sleutelfiguren in de wijk spelen daarbij een doorslaggevende rol: van huismeester tot wijkverpleegkundige, van sociaal wijkteam tot vrijwilliger, van huisarts tot ouderenadviseur. Als je signaleert welke ouderen potentieel kwetsbaar zijn, kun je samen met deze oudere, zijn netwerk, mantelzorgers, vrijwilligersinitiatieven en eventueel betrokken professionals zoeken naar ondersteuning die erger kan voorkomen.

Essentieel is dat je daarbij goed kijkt naar wat de oudere zelf wil, dat de ondersteuning is gericht op de wensen en behoeften van de oudere zelf en dat niet alleen gekeken wordt naar wat niet meer kan, maar vooral naar wat de oudere nog wél wil en kan. Dat alles blijkt onder meer uit een [onderzoek van het RIVM](#) (pdf).

Screeningsinstrumenten om kwetsbaarheid te meten

Met screeningsinstrumenten kun je de kwetsbaarheid van ouderen vaststellen en benader je ouderen op een systematische manier, bijvoorbeeld met gegevens uit een Huisarts Informatie Systeem. Een prima methode om kwetsbare ouderen te selecteren, ook als ze zorg mijden. Heb je die selectie gemaakt, dan gebruik je assessmentsinstrumenten om te zien met welke (beginnende) beperkingen een oudere te maken heeft.

In projecten als [SamenOud](#) krijgen ouderen van 75⁺ jaarlijks een vragenlijst. De meest kwetsbaren onder hen krijgen vervolgens een huisbezoek.

Ook zijn er in diverse gemeenten projecten voor [preventief huisbezoek](#), waarbij vrijwilligers of professionals proactief in contact komen met ouderen. Maar het initiatief kan uiteraard juist ook bij de oudere zelf liggen.

Bekijk onder tools en projecten de beschikbare instrumenten voor vroegsignalering.

Zie volgende pagina

Handreiking Kwetsbare ouderen thuis geactualiseerd

Kwetsbare ouderen thuis

De handreiking 'Kwetsbare ouderen thuis, handreiking voor integrale zorg en ondersteuning in de wijk' is geactualiseerd. De handreiking ondersteunt een goede samenwerking en afstemming tussen de betrokken zorg- en hulpverleners in de wijk, de oudere zelf en mantelzorgers. Dat helpt om mogelijke problemen op tijd te signaleren en de juiste hulp te bieden.

Kern van de handreiking is een 6-stappenplan voor het bieden van persoonsgerichte, proactieve en samenhangende zorg en ondersteuning voor thuiswonende kwetsbare ouderen. Per stap worden instrumenten, werkwijzen en methodieken aangereikt die helpen om afspraken te maken over de invulling van de zorg. In de herziene handreiking zijn nieuwe en vernieuwde instrumenten en werkwijzen toegevoegd. Daarnaast is de handreiking verrijkt met actuele informatie over onder meer mondzorg en dementie.

[Download de nieuwe handreiking hier](#)